

TÜRKİYE'NİN 135 MİLYAR DOLARLIK YATIRIMA İHTİYACI VAR

Enerjide büyük dönüşüm başlıyor

Net sıfır karbon hedefine ulaşabilmek için dünyanın 50-60 trilyon dolar, Türkiye'nin ise 135 milyar dolar yatırıma ihtiyacı var.

Covid-19 salgını dünyada, "İkiz dönüşüm" (yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm) yatırımlarını hızlandırdı.

Rusya-Ukrayna savaşının sonuçları, Avrupa başta olmak üzere birçok ülke için enerji arz güvenliğinin önemini artırdı. Bu durum birbirinden farklı çözümleri gündeme getirmekle birlikte orta ve uzun vade için enerji dönüşümü yatırımlarının önemini bir kez daha ortaya koydu.

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın bir dayanak olarak güçlenmesiyle Türkiye için yeşil dönüşüme ve yeşil finansmana yönelik strateji ve politika gelişimi öncelik kazandı.

Verimlilik çok önemli

Türkiye'nin uluslararası entegrasyon düzeyi ve değer zincirlerindeki konumu dikkate alındığında, mevcut ekonomik yapısını ileriye taşıyabilmesi için enerji dönüşümü yatırımları başta olmak üzere, güçlü bir yeşil yatırım hamlesi gerekiyor.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi'nin "Yeşil Yeni Düzen Bağlamında Türkiye'de Enerji Dönüşümünün Finansmanı" raporuna göre, net sıfır karbon hedefine ulaşabilmek için dünyanın 2030'a kadar 50-60 trilyon dolar enerji dönüşümü yatırıma ihtiyacı var. Türkiye'nin enerji dönüşümü yatırım ihtiyacı ise 2022-2030 dönemi için 135 milyar dolar, finansman ihtiyacı ise yaklaşık 107 milyar

dolar. Bu kapsamda yapılması gereken yıllık yatırım tutarı 2002-2020 dönemi ortalamasına kıyasla yaklaşık iki kat, öz kaynak dışı finansman ihtiyacı ise 2.5 kat daha yüksek olacak.

Raporda önerilen 8 eylem ve politika alanı şöyle:

- Enerji dönüşümü başlıklarına ilişkin yürütülen strateji ve politika çalışmalarını kapsayan bir üst başlık oluşturacak bütüncül bir "Enerji Dönüşümü Stratejisi" geliştirilmeli.
- Öncelikli yatırım alanları belirlenmeli; sürdürülebilir projeleri ve faaliyetleri uygun koşullarda finanse etmek için net bir tanım yapılarak ortak bir sınıflandırma sistemi oluşturulmalı.
- Enerji dönüşümü yatırımlarına yönelik olarak uzun vadeli ve düşük maliyetli finansmana erişim artırılmalı, finansman kaynakları çeşitlendirilmeli.
- Enerji dönüşümünün tüm alt

başlıklarını kapsayan, hem uluslararası finansman temininde bir ana tema olarak geliştirilebilecek hem de yenilikçi finansman mekanizmaları/modelleri geliştirmeye müsait bir kavram olarak "enerji yönetimi" temel bir yaklaşım haline getirilmeli.

- Şebeke ölçeğinde yenilenebilir enerji yatırımları, finans sektörünün deneyim sahibi olduğu, gelişmiş bir yatırım alanı olarak değerlendirilebilir.
- Dağıtık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı yatırımlar hem yeni iş modelleri hem de finansman modelleri gelişimi için en elverişli alanlar.
- Enerji verimliliği projelerinin finansmanında, teminatlandırma ve ölçme-değerlendirme gibi başlıklarda, finansmanı zorlaştırıcı belirsizlikler giderilmeli.
- Yeni teknolojilere yönelik yatırımların finansmanında kamunun etkinliğinin artırılmalı.